

PARDAVIMAI IR VADYBA: TEISINIO
REGULIAVIMO POKYČIAI

KAS KEITĖSI PARDAVIMŲ IR VADYBOS REGULIAVIME 2019 M.?

VIEŠIEJI PIRKIMAI	1
<i>Galimybė keisti pirkimui skirtas lėšas</i>	1
<i>Griežtesni reikalavimai tiekėjams</i>	1
<i>Patikslintos viešųjų pirkimų kainodaros taisyklės</i>	2
<i>Lankstesnė aplinka perkančiosioms organizacijoms</i>	2
<i>Nepatikimi mokesčių mokėtojai skelbiami viešai ir pašalinami iš pirkimų</i>	2
RINKODARA	2
<i>Irašinėjant pokalbius būtinas poveikio asmens duomenims vertinimas</i>	2
<i>Keitėsi reklamos priežiūros institucija</i>	3
<i>Pakoreguota baudų už reklamos pažeidimus sistema</i>	3
KONKURENCINĖ APLINKA	3
<i>Darbo skelbimuose privalomos atlyginimų ribos</i>	3
<i>Sustiprinta tiekėjų apsauga</i>	3
<i>Didėja baudos už nesąžiningą komercinę veiklą</i>	3
<i>Pareiga atlikti poveikio konkurencijai vertinimą</i>	4
<i>Už vertingos informacijos pateikimą Konkurencijos tarybai – premija</i>	4
<i>Stiprinama vartotojų apsauga</i>	4
PARDAVIMAI IR VADYBA: KAS KEISIS 2020 M.?	4

PARDAVIMAI IR VADYBA: TEISINIAI POKYČIAI 2019 M.

VIEŠIEJI PIRKIMAI

GALIMYBĖ KEISTI PIRKIMUI SKIRTAS LĖŠAS

Viešuosiuose pirkimuose įtvirtinta galimybė keisti pirkimui skirtų lėšų sumą, kai ji nenurodyta pirkimo dokumentuose ir perkančioji organizacija gali pagrįsti ekonomiškai naudingiausiame pasiūlyme nurodytos kainos priimtinumą ir suderinamumą su racionalaus lėšų naudojimo [principu](#).

GRIEŽTESNI REIKALAVIMAI TIEKĖJAMS

Perkančioji organizacija įgijo teisę taikyti socialinį pasiūlymų vertinimo kriterijų ir įvertinti, kiek tiekėjo ir subtiekejo darbo užmokesčio mėnesio mediana sutartį vykdysiantiems darbuotojams viršija minimalų darbo [užmokestį](#). Iš tiekėjų pradėta reikalauti nurodyti atitinkamų darbuotojų vardus, pavardes, gimimo datas, darbo užmokesčio mėnesio medianą ir šią informaciją [tikslinti](#).

Perkančioji organizacija taip pat įgijo teisę įtraukti tiekėją į nepatikimų tiekėjų sąrašą tais atvejais, kai per pastaruosius 3 m. buvo priimtas sprendimas, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais ir dėl to buvo pritaikyta sutartyje nustatyta [sankcija](#) (net jei sutartis nebuvo nutraukta ir nebuvo reikalaujama žalos atlyginimo).

PATIKSLINTOS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ KAINODAROS TAISYKLĖS

Pakeista Kainodaros taisyklių nustatymo [metodika](#), kuria patikslinta, kad pradinė sutarties vertė skaičiuojama be PVM. Patikslinta, kad kai nustatoma fiksuoto įkainio kainodara ir pirkimo vykdytojas prieš pirkimą gali tiksliai nustatyti darbų apimtį ir kiekius, sutartyje gali būti nustatoma lėšų suma, kuri bus skirta papildomiems darbų kiekiams įsigyti (anksčiau – papildomiems darbams).

LANKSTESNĖ APLINKA PERKANČIOSIOMS ORGANIZACIJOMS

Viešųjų pirkimų vykdytojams, norintiems pasirengti pirkimui ir pranešti tiekėjams apie savo pirkimo planus ir reikalavimus, įtvirtinta galimybė konsultuotis su visuomene.

Sušvelninti reikalavimai mažos vertės pirkimų atvejais: leista vykdyti neskelbiamą pirkimą ne CVP IS priemonėmis, jeigu mažos vertės pirkimas buvo skelbtas, bet nebuvo gauta pasiūlymų.

Apie mažos vertės pirkimą gali būti neskelbiama ir kai visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai buvo nepriimtini, o pirminės sąlygos iš esmės nepakeistos.

Atsisakyta reikalavimo, kad vertinant ekonomiškai naudingiausią pasiūlyme nurodytas technines charakteristikas, privalu įvertinti, kiek tiekėjo siūlomas atlyginimas pirkimo sutartį vykdysiantiems darbuotojams viršija jo arba ūkio subjekto, kurio pajėgumais remiamasi, kilmės šalyje nustatytą minimalų darbo užmokestį.

NEPATIKIMI MOKESČIŲ MOKĖTOJAI SKELBIAMI VIEŠAI IR PAŠALINAMI IŠ PIRKIMŲ

2019 m. sausio 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų [įstatymo](#) pakeitimas, kuriuo nustatomas naujas pašalinimo pagrindas – tiekėjas pašalinamas iš viešojo pirkimo dėl neatitikimo patikimo mokesčių mokėtojo kriterijams. Pašalinimo pagrindą privaloma pagrindą taikyti tarptautinės vertės ir supaprastintuose rinkimuose, kitur - neprivaloma. Nepatikimo mokesčių mokėtojo statusas galioja 3 m.

RINKODARA

ĮRAŠINĖJANT POKALBIUS BŪTINAS POVEIKIO ASMENS DUOMENIMS VERTINIMAS

Patvirtintas duomenų tvarkymo operacijų, kada būtina atlikti poveikio asmens duomenims vertinimą, [sąrašas](#). Jis apima atvejus, kai tvarkomi nepilnamečių asmenų duomenys, kai tvarkomas asmens kodas, kai asmens duomenų tvarkymas vykdomas dideliu mastu, kai duomenys gauti ne iš

asmens ir informacijos pateikimas neįmanomas ar neproporcingas, biometrinių ir genetinių duomenų tvarkymas, vaizdo duomenų tvarkymas, pokalbių telefonu įrašymas, duomenų tvarkymas naudojant inovatyvias technologijas, vaikų asmens duomenų tvarkymas tiesioginės rinkodaros tikslais, darbuotojų asmens duomenų tvarkymas ir kt.

KEITĖSI REKLAMOS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA

Klaidinančios ir neleidžiamos reklamos priežiūra iš Konkurencijos tarybos perduota Valstybinei vartotojų teisių apsaugos [tarnybai](#).

PAKOREGUOTA BAUDŲ UŽ REKLAMOS PAŽEIDIMUS SISTEMA

Pakoreguota baudų už reklamos pažeidimus [sistema](#): sugrąžinta lengvesnė sankcija – įspėjimas, didintos baudos už priežiūros institucijos įpareigojimų nevykdymą, nustatytos nuo metinių pajamų priklausančios baudų lubos pažeidimui, padarytam pirmą kartą ir pakartotinai (iki 3% pirmą kartą, iki 6% pakartotinai). Palyginimui, anksčiau jos siekė 289-8688 Eur, už pakartotinį pažeidimą – iki 34.754 Eur. Buvo patvirtinta baudų apskaičiavimo ir skyrimo [tvarka](#), kuria atsižvelgiama į pažeidimo trukmę ir mastą.

KONKURENCINĖ APLINKA

DARBO SKELBIMUOSE PRIVALOMOS ATLYGINIMŲ RIBOS

Nustatyta pareiga darbo skelbimuose nurodyti informaciją apie siūlomo bazinio (tarifinio) darbo užmokesčio (valandinio atlygio arba mėnesinės algos, arba pareiginės algos pastoviosios dalies) dydį ir (arba) dydžio [intervalą](#). Už pareigos nesilaikymą gali būti skirta administracinė nuobauda iki 880 Eur.

SUSTIPRINTA TIEKĖJŲ APSAUGA

2019 07 01 įsigaliojo [Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo](#) pataisos, draudžiančios mažmeninės prekybos įmonėms reikalauti tiekėjų suteikti komercines nuolaidas, mokėti tiesiogiai ar netiesiogiai ar kitokiu būdu atlyginti mažmeninės prekybos įmonei už tai, dėl ko nebuvo susitarta raštu, elektroniniu paštu ar kitomis elektroninėmis priemonėmis.

Mažmeninės prekybos įmonei taip pat draudžiama taikyti neigiamo poveikio priemones tiekėjui dėl to, kad jis apskundžia mažmeninės prekybos įmonės veiksmus teismui ar Konkurencijos tarybai ar su ja bendradarbiauja. Įrodinėjimo našta perkelta prekybininkams: ginčo atveju būtent prekybininkė privalo įrodyti, kad neigiamų padarinių tiekėjas patyrė ne dėl to, kad apskundė jos veiksmus.

Konkurencijos taryba vertina sąžiningai praktikai prieštaraujančius veiksmus iki ir po sutarties sudarymo (anksčiau buvo – tik po). Prailgintas pažeidimų tyrimų terminas, kuris gali trukti iki 18 mėn.

DIDĖJA BAUDOS UŽ NESĄŽINGĄ KOMERCINĘ VEIKLĄ

Nuo rugsėjo mėn. padidintos baudos už [nesąžiningą komercinę veiklą](#). Atsisakius ankstesnių fiksuotų ribų (289 - 8688 Eur), dabar baudos lubos „pririštos“ prie subjekto metinių pajamų praeitais metais (iki 3 %, bet ne daugiau nei 100.000 Eur).

PAREIGA ATLIKTI POVEIKIO KONKURENCIJAI VERTINIMĄ

Konkurencijos [įstatymo](#) pakeitimu teisės aktų leidėjas įsipareigojo atlikti teisės aktų poveikio konkurencijai vertinimą, kai kils pavojus konkurencijai - bus siekiama suteikti išimtines teises vykdyti ūkinę veiklą, riboti ūkio subjektų, galinčių vykdyti tam tikrą ūkinę veiklą, skaičių, ribos galimybes nustatyti prekių ar paslaugų kainas ir kt.

UŽ VERTINGOS INFORMACIJOS PATEIKIMĄ KONKURENCIJOS TARYBAI – PREMIJA

[Konkurencijos įstatyme](#) įtvirtintas atlyginimo už įrodymų pateikimą institutas. Fiziniais asmenimis pateikus įrodymus apie draudžiamus susitarimus Konkurencijos taryba pranešėjams gali skirti vienkartinę išmoką, kuri siektų 1 % nuo paskirtos baudos pažeidėjams (1.000-10.000 Eur ribose).

STIPRINAMA VARTOTOJŲ APSAUGA

Vartotojų teisių apsaugos tarnybos kompetencija [Vartotojų teisių apsaugos įstatyme](#) papildyta galimybe atlikti kontrolinius pirkimus, filmuojant procesą. Jei pažeidimų nenustatoma, nupirktos prekės grąžinamos verslininkui, o pinigai – tarnybai. Ši tarnyba taip pat įgijo teisę privalomai nurodyti blokuoti interneto svetainę interneto prieigos paslaugos teikėjams, jei šiurkščiai ir sistemingai pažeidžiami vartotojų apsaugos reikalavimai.

PARDAVIMAI IR VADYBA: KAS KEISIS 2020 M.?

- Didėja minimalusis darbo [užmokestis](#): nuo 2020 m. jis sieks 607 Eur (buvo 555 Eur).
- Plečiami Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos įgalinimai, Elektroninių ryšių [įstatyme](#) įtvirtinta teisė už tiesioginės rinkodaros pažeidimus skirti baudą iki 60.000 Eur.
- Nuo 2020 m. Europos Komisija nustatė žemesnes tarptautinio pirkimo, tarptautinės koncesijos ir tarptautinio pirkimo, atliekamo gynybos ir saugumo srityje, vertės ribas.
- Priimta direktyva dėl skaitmeninio [turinio](#) ir skaitmeninių paslaugų teikimo sutarčių bei prekių [pirkimo-pardavimo](#), kurios į nacionalinę teisę turės būti perkeltos per 2 m. Šios direktyvos skirtos skaitmeninio turinio (muzikos, video ir pan.) pardavimui, turinio talpinimo ir dalinimosi platformoms, skaitmeninio turinio laikmenoms (pvz., DVD), taip pat prekių su skaitmeniniais komponentais (pvz., išmanieji įrenginiai) pardavimui nuotoliniu, online ar tradiciniu būdu (fizinėse parduotuvėse).
- Per 2020 m. Lietuvos teisėje turės būti įgyvendintos direktyvos dėl Europos elektroninių ryšių kodekso [nuostatos](#), kuriomis siekiama nustatyti bendrą telekomunikacijos taisyklių rinkinį Europos Sąjungai, skatinti itin didelio pralaidumo tinklų įsisavinimą, eSIM naudojimą, suderintą radijo spektro naudojimą, užtikrinti vartotojų apsaugą, užsakantiems paketines paslaugas, į telekomunikacijų paslaugas įtraukiant paslaugas, teikiamas internetu (be skambučių) ir pan.

- ES institucijose vis dar svarstomas Reglamentas dėl privatumo ir elektroninių [ryšių](#), kuriuo, ketinama griežtinti tiesioginės rinkodaros taisykles.

[Prenumeruokite Savaitės apžvalgą](#)

[Išbandykite Infolex sistemą 7 dienas nemokamai](#)

LEIDINIO REDAKTORĖ

Dr. Gintarė Makauskaitė - Samuolė

gintare@infolex.lt

REDAKCIJA

redakcija@infolex.lt

Leidėjas: UAB „Lexnet“, Jasinskio g. 16A, Vilnius LT-03163, tel. (8~5) 277 9832, el.p. info@lexnet.lt.

© Draudžiama kopijuoti ir platinti šio leidinio tekstus be UAB „Lexnet“ (Infolex) rašytinio sutikimo. Cituojant būtina nuoroda į Infolex.